

Sygn. akt IACa 1229/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Lewandowski

Sędziowie: SA Bogusława Sieruga

SA Małgorzata Idasiak-Grodzińska (spr.)

Protokolant: stażysta Joanna Sylwanowicz

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2008 r. w Gdańsku na rozprawie sprawy z powództwa M.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu (...) o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku

z dnia 10 września 2008 r. sygn. akt I C 84/07

I. oddala apelację;

II. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego we Włocławku na rzecz adwokata G. K. kwotę 1220 (jeden tysiąc dwieście dwadzieścia dwa) złote tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt IACa 1229/08

UZASADNIENIE

Powód M. po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa żądał zasądzenia od Skarbu Państwa - Zakładu Karnego (...) kwoty 300.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną mu przez administrację pozwanego Zakładu Karnego w wyniku niezapewnienia mu: stosownej opieki medycznej, diety właściwej dla jego stanu zdrowia, odpowiedniej ilości ruchu oraz na skutek osadzenia go w celi wieloosobowej - co doprowadziło do dalszego pogorszenia jego stanu zdrowia, które to działania miały miejsce po-dniu (...).(pismo - k. 28). Jako podstawę prawną powód wskazał przepis art. 448 kc (k. 600).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych podnosząc, że powód nie przedstawił jakichkolwiek dowodów, które potwierdzałyby jego zarzuty wobec pozwanego.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 10 września oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Podstawą wyroku był następujący stan faktyczny, ustalony przez Sąd I instancji: Powód M. od dnia (...) r. odbywa karę 25 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 148 § 1 kk. W tym czasie przebywał w wielu zakładach karnych. W

Zakładzie Karnym (...) powód odbywał karę w okresach od (...) do (...) t, od (...) do (...) t' oraz od (...) r. do (...) r. W okresie pobytu po dniu (...). powód odbywał karę w celach pawilonu S, w którym mieści się oddział aresztu śledczego, i który jednocześnie jest zapleczem szpitalnym. Jedynie przez krótki okres od (...) do (...) powód przebywał w pawilonie (...), w celi przeznaczonej dla 6 osób o powierzchni 18,60 m⁽²⁾, ale na jego prośbę został ponownie przeniesiony do pawilonu S, w którym przebywał w celi nr 302 o powierzchni 9,74 m⁽²⁾ i cek nr (...) o powierzchni 9,97 m⁽²⁾. Większość czasu wraz z powodem w celach tych przebywały trzy osoby. Jedynie w okresach od 5 czerwca do (...), od (...) do (...) r., od (...) do (...) w celach przebywały 4 osoby, a w okresach od 5 września do (...)r., i od (...)r. dwie osoby. Cele pawilonu S są najmniej liczne spośród wszystkich pawilonów na terenie zakładu karnego (...), co powoduje, że skazani ubiegają się o umieszczenie w nich. Mankamentem tych cel jest natomiast brak w nich ciepłej wody. We wszystkich celach tego pawilonu występuje też nadmierna wilgoć spowodowana powszechnym praniem i suszeniem odzieży oraz gotowaniem przez skazanych posiłków. Z powodu wilgoci na ścianach cel w obrębie okien występuje grzyb. W 2006 r. przeprowadzono remont

pawilonu, w którym usytuowany jest oddział S, który polegał na malowaniu ścian, w tym również lamperii, grzejników i okien, a w maju 2007 r. przeprowadzono przegląd przewodów wentylacyjnych. Cella, w której przebywał powód była remontowana na przełomie lipca i sierpnia 2006 r. Po tym czasie na polecenie wychowawcy więźniowie myli ścianę w obrębie okna, na której pojawił się czarny nalot. W celi, w której przebywał powód w pawilonie S w zimie było chłodno, zaś w lecie pomimo otwarcia okna duszno i gorąco. W styczniu 2007 r. powód napisał skargę na warunki odbywania kary, w tym temperaturę w celi, ale powołana w zakładzie karnym komisja z udziałem więźniów, po dokonaniu pomiaru temperatury, która wynosiła 20 ° C, stwierdziła, że jest ona zgodna z zarządzeniem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Powód choruje na przewlekłą chorobę wieńcową po przebytych w (...) r. zawale serca i po leczeniu koronaroplastyką. Choruje też na nadciśnienie tętnicze. W czasie pobytu w pozwanym Zakładzie Karnym (...)powód pozostaje pod stałą opieką lekarską więziennej służby zdrowia, z tym że złożył pisemne oświadczenie, że nie będzie korzystał z leczenia kardiologicznego i na jego prośbę uzyskał zgodę na leczenie udzielane mu przez prywatnego lekarza kardiologa. Lekarz w zakładzie karnym uzgodnił z prywatnym lekarzem powoda sposób postępowania z powodem i powód otrzymuje leki oraz ma wykonywane badania zalecone przez jego kardiologa. Części tych badań powód nie poddał się. Zastrzegł też, że również w zakresie diagnostyki sam będzie decydował, gdzie będzie ona miała miejsce. Powód został też przewieziony do (...), gdzie przebywał w zakładzie karnym z zapleczem szpitalnym, i gdzie został poddany badaniom i konsultacji kardiologicznej. Po przebadaniu powód został przekazany do dalszego odbywania karny do W., gdyż stwierdzono, że nie wymaga pobytu w szpitalu. W chwili obecnej stan zdrowia powoda jest stabilny i może on przebywać w zamkniętym zakładzie karnym. Choroba serca powoda, w tym zawał serca, ma charakter samoistny. Na jej rozwój miały przede wszystkim wpływ uwarunkowania genetyczne i palenie tytoniu. Natomiast nie ma związku pomiędzy chorobą wieńcową a pobytem powoda w zakładzie karnym. Jej rozwój jest wynikiem procesów samoistnych, nie pozostających w związku z pobytem w więzieniu. Ze względu na chorobę powoda został on zakwalifikowany do otrzymywania diety lekko strawnej. Dietę tę opracowuje w pozwanym zakładzie dietetyk, a jadłospisy są kontrolowane i akceptowane zarówno przez przedstawiciela służby więziennej, jak i służby zdrowia.

Powód korzysta z przysługującego mu 1-godzinnego spaceru, a ponadto także z 1 godziny dodatkowego spaceru, który jest mu udzielany na jego prośbę. Natomiast nie korzysta z sali gimnastycznej, pomimo, że ma taką możliwość raz w tygodniu przez 1 godzinę.

W grudniu (...) r. powód zwrócił się do komisji penitencjarnej działającej w pozwanym zakładzie o skierowanie go do odbywania kary w zakładzie półotwartym,

powołując się na stan zdrowia. Komisja nie wyraziła na to zgody, opierającej się na negatywnej opinii wychowawcy, a ponadto mając na uwadze rodzaj przestępstwa, za które powód został skazany, odległy termin końca kary, w tym także termin warunkowego przedterminowego zwolnienia, a także alkoholizm powoda i zakwalifikowanie go do odbycia terapii, której termin ustalono na 2009 r. Od tej decyzji powód odwołał się do Sądu, ale ten odmówił przyjęcia środka

odwoławczego z powodu przekroczenia terminu do złożenia odwołania. Ponadto powołując się na stan zdrowia powód wystąpił z wnioskiem o udzielenie mu przerwy w odbywaniu kary, ale Sąd jego wniosek oddalił.

W świede poczynionych ustaleń oraz przy uwzględnieniu rodzaju zgłoszonego żądania i charakteru zarzucanych pozwanemu zachowań ze skutkiem w postaci pogorszenia stanu zdrowia powoda i naruszenia jego dóbr osobistych Sąd Okręgowy badał zasadność zgłoszonego roszczenia pod kątem przesłanek z art. 445 § 1 k.c. i art. 448 k.c. i uznał, że powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności pozwanego w zakresie którejkolwiek z wyżej wskazanych podstaw prawnych.

W szczególności Sąd Okręgowy uznał, że powód nie wykazał przesłanek do zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 445 § 1 k.c. który przewiduje zasądzenie odpowiedniej kwoty z tego tytułu w przypadku wykazania krzywdy niemajątkowej rozumianej jako rozstrój zdrowia pokrzywdzonego pozostający w związku przyczynowym ze zdarzeniem, z którym ustawa w danym wypadku łączy odpowiedzialność deliktową. Powód nie wykazał bowiem zdarzeń, które czyniłyby pozwanego odpowiedzialnym z tytułu czynu niedozwolonego, nie wykazał szkody, której naprawienia się domaga i związku przyczynowego pomiędzy zarzucanym zdarzeniem, a szkodą. Zważył Sąd Okręgowy, że z zarzutu braku zapewnienia właściwej opieki medycznej powód w zasadzie sam się wycofał na rozprawie w dniu 31 marca 2008 r. (k. 522) zeznając, że „do służby zdrowia w więzieniu nic nie ma”. Nadto z akt sprawy, w tym zeznań świadków B. W. i J. S. (2) wynika, że więzienna służba zdrowia ściśle współpracuje z prywatnym lekarzem powoda i stosuje zalecone przez niego leczenie i diagnostykę. Zdaniem Sądu Okręgowego nie potwierdził się także zarzut o braku odpowiedniej ilości ruchu koniecznego powodowi ze względu na stan zdrowia. Powód sam przyznał, że ma zapewnioną obowiązkową 1 godzinę spaceru dziennie, a na jego wniosek również drugą godzinę oraz 1 godzinę pobytu na sali gimnastycznej w tygodniu. W świede art. 112 § 1 kkw nie jest uzasadnione stanowisko powoda, iż druga godzina spaceru powinna przysługiwać mu automatycznie z uwagi na stan zdrowia nie zaś jedynie na jego prośbę. Za gołosłowny uznał Sąd Okręgowy również zarzut związany z niewłaściwą dietą. Nie uwzględnił także Sąd 1 instancji zarzutu powoda, że został osadzony w celi wieloosobowej oraz, że warunki bytowe w celi są złe i z tego powodu jego stan zdrowia się pogarsza. Sąd meriti miał na uwadze, że zgodnie z art. 110 § 2 kkw powierzchnia w celi mieszkalnej, przypadająca na skazanego powinna wynosić nie mniej niż 3 m² oraz że w spornym

okresie, trwającym 1,5 roku, tylko przez 45 dni norma ta w przypadku powoda była przekroczona, a i to znajdowało oparcie w przepisie art. 248 § 1 kkw, który stanowi, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach dyrektor zakładu karnego lub aresztu śledczego może umieścić osadzonych, na czas określony, w warunkach, w których powierzchnia w celi na jedną osobę wynosi mniej niż 3 m⁽²⁾. Podkreślił przy tym Sąd Okręgowy, że przez 51 dni powód przebywał w celi z tylko jednym więźniem. Zdaniem Sądu nie sposób przyjąć, aby z powodu krótkotrwałego przekroczenia normy zaludnienia powód doznał rozstroju zdrowia. Sąd Okręgowy nie dopatrył się znamion czynu niedozwolonego również w związku z faktem, że w celach jest wilgoć i z tego powodu powstaje w okolicy okien pleśń skoro cały pawilon S, w tym celi powoda był remontowany w(...) roku, a nadto kontroli poddano system wentylacyjny, zaś fakt występowania wilgoci w celach i nalotów pleśni na ścianie w okolicach okna, jest wynikiem gotowania posiłków w celach przez skazanych, jak również prania i suszenia odzieży. Uznał Sąd Okręgowy, że podejmowane przez pozwanego działania zmierzające do poprawy warunków bytowych skazanych (przeprowadzane remonty) nie przynoszą spodziewanych rezultatów z uwagi na działania samych skazanych. Podkreślił nadto, że stan cel w pozwanym Zakładzie Karnym jest okresowo kontrolowany przez „Sanepid”, który, nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń do warunków w celach. Zważył także Sąd Okręgowy, że stwierdzona u powoda temperatura powietrza na poziomie 20 °C jest zgodna z normą obowiązującą dla pomieszczeń przeznaczonych dla stałego pobytu osób bez okryć zewnętrznych niewykonujących w sposób ciągły prac fizycznych, wynikającą z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 7, poz. 690, ze zm.), a to oznacza, że powód nie udowodnił również naruszenie obowiązków przez pozwanego w tym zakresie określonych w art. 110 § 2 kkw. W dalszej kolejności Sąd Okręgowy, na podstawie dopuszczonej w sprawie opinii biegłego sądowego kardiologa, uznał, że powód nie wykazał uszczerbku na zdrowiu, a tym bardziej związku przyczynowego pomiędzy warunkami odbywania kary a stanem zdrowia albowiem schorzenia powoda oraz ich rozwój mają charakter samoistny i wynikają z uwarunkowań genetycznych i wcześniejszego palenia tytoniu. Zdaniem Sądu Okręgowego przedmiotowa opinia

biegłego nie pozostaje również w sprzeczności z prywatnymi opiniami kardiologicznymi złożonymi przez powoda, z których wynika, że wykonywanie diagnostyki i leczenia powoda w warunkach wolnościowych byłoby znacznie ułatwione oraz że odbywając karę pozbawienia wolności powód jest narażony na stres, Uznał bowiem Sąd Okręgowy, że brak jest dowodów na to aby powód nie mógł być poddany jakimś badaniom z powodu przebywania w zakładzie karnym zamkniętym, i aby z tego powodu poniósł jakiś uszczerbek na zdrowiu, oraz że na stres narażone są także osoby pozostające na wolności.

Sąd Okręgowy uznając, że sporządzona w sprawie opinia biegłego jest

prawidłowa, oraz że potrzeba powołania innego biegłego nie wynika z okoliczności sprawy, a jedynie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii nie znalazł podstaw do uwzględnienia kolejnego wniosku powoda o dowód z opinii biegłego kardiologa.

Zdaniem Sądu Okręgowego o zasadności roszczenia powoda nie świadczy również fakt odmownego załatwienia jego wniosku przez komisję penitencjarną w pozwanym zakładzie karnym, o skierowanie do odbywania kary w warunkach zakładu półotwartego. Kwestie zmiany systemu odbywania kary pozbawienia wolności należą do kompetencji komisji penitencjarnej i sądu penitencjarnego, do którego skazany może odwołać się od decyzji komisji (art. 74 § 1 i 2 kkw, art. 76 § 1 pkt 2 kkw i art. 7 § 1 kkw). Podstawę żądania zadośćuczynienia mogłoby w tym zakresie stanowić jedynie wykazanie przez powoda, że pozwany w zakresie przyznanych mu kompetencji naruszył prawo, a naruszenie to stanowi czyn niedozwolony czego jednak powód nie dokonał.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy uznał, że powód nie wykazał także przesłanek do zasądzenia na jego rzecz zadośćuczynienia na podstawie przepisu art. 448 kc w zw. z art. 23 i 24 kc, z uwagi na naruszenie jego dóbr osobistych. W ocenie Sądu Okręgowego z twierdzeń powoda wynika, co nie zostało przez niego wskazane wprost, że domaga się on ochrony takich dóbr osobistych zdrowie, życie i godność, przy czym powód nie wykazał, aby pozwany w jakikolwiek sposób dobra te naruszył, a tym bardziej, aby uczynił to umyślnie, i aby powód był poszkodowanym w rozumieniu wyżej powołanego przepisu. W tym zakresie Sąd Okręgowy odwołał się do całokształtu wyżej zaprezentowanej argumentacji podkreślając, że powód nie wykazał, aby warunki w jakich odbywa karę pozbawienia wolności były sprzeczne z normami prawa, aby stosowano u niego niewłaściwe ze względu na stan zdrowia żywienia, żeby odmawiano mu spaceru, czy też aby był źle leczony. Zdaniem Sądu Okręgowego nie może też stanowić podstawy roszczenia powoda zarzutu, że nie został skierowany do zakładu półotwartego. Wniosek powoda w tym zakresie został rozpoznany przez kompetentny organ - komisję penitencjarną w oparciu o przesłanki określone w przepisie art. 82 § 2 kkw, a powód nie zakwestionował jego decyzji. Sąd cywilny nie posiada przy tym kompetencji do merytorycznej oceny decyzji komisji penitencjarnej.

W tym stanie rzeczy faktycznym i prawnym Sąd Okręgowy oddalił powództwo w całości jako pozbawione podstaw.

O kosztach postępowania Sąd postanowił na podstawie przepisu art. 98 kpc w zw. z art. 113 § 1 a contrario ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, § 2 ust. 1, 2 i 3 i § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w przedmiocie opłat za czynności adwokackie oraz art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w przedmiocie opłat za czynności radców prawnych.

Powód zaskarżył powyższy wyrok apelacją w całości, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych skutkujący uznaniem, że pozwany swoim działaniem nie naruszył dóbr osobistych powoda.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uwzględnienie powództwa, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. ,

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że prawidłowa ocena dowodów nie daje podstaw do oddalenia jego powództwa albowiem wykazał on, że doszło do naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego na skutek niezapewnienia mu właściwych dla jego zdrowia warunków odbywania kary pozbawienia wolności, osadzenia w małej celi wieloosobowej o

złych warunkach bytowych, stosowania niewłaściwej diety i braku odpowiedniej ilości ruchu. Nadto skarżący podniósł, że świadkowie zeznający w sprawie kłamali albowiem byk zastraszeni, że jak będą zeznawać na niekorzyść pozwanego to nie wyjdą po odbyciu połowy kary. Wskazał także skarżący, że przebywa w zakładzie karnym i nie uczestniczył w rozprawach, a nadto nie miał kontaktu z pełnomocnikiem, który do tego nie znał dobrze sprawy i dlatego nie mógł weryfikować tych zeznań. Zdaniem skarżącego świadkowie winni zeznawać pod przysięgą. Nadto skarżący podniósł, że Sąd nie miał prawa dopuścić dowodu z opinii biegłego sądowego kardiologa przeciwko, któremu występował on w Prokuraturze.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania z powodu pozbawienia powoda możliwości obrony praw, którą to kwestię badał Sąd Apelacyjny wobec podniesienia przez skarżącego okoliczności dotyczących braku jego uczestnictwa w rozprawach oraz braku kontaktu z pełnomocnikiem. Zgodnie z treścią art. 379 pkt 5 kpc nieważność postępowania z w/w przyczyny, zachodzi w przypadku, gdy strona na skutek wadliwości czynności procesowych Sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych nieprawidłowości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem w danej instancji wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2002 r. w sprawie II CKN 463/01 ;LEX nr 74412). Przypadek taki nie zachodzi w niniejszej sprawie. Wskazać należy, że z istoty pełnomocnictwa procesowego, a nadto przepisów szczególnych w tym art. 133 § 3 kpc i 208 § 1 pkt 1 kpc, czynności sądowe pełnomocnika są skuteczne dla reprezentowanej przez niego strony. Pełnomocnik powoda był skutecznie poinformowany o wszystkich rozprawach, na których przesłuchiowano świadków, a to oznacza, że Sąd Okręgowy zapewnił powodowi możliwość uczestnictwa w tych rozprawach (k.79- 83,100

101, 547-548). Powód nie wnosił o doprowadzenie go na te rozprawy z zakładu karnego, a zatem nieobecność powoda na rozprawach była skutkiem braku należytej inicjatywy procesowej po jego stronie, i z tego względu nie może być podstawą zarzutu nieważności postępowania. Dodatkowo należy dodać, że pełnomocnik powoda był obecny na tych rozprawach, co dodatkowo przemawia za uznaniem, że prawa powoda były należyście chronione. Ubocznie dodać także należy, że Sąd Okręgowy przesłał powodowi na jego wniosek protokół z zeznań świadków wnioskowanych przez stronę pozwaną przesłuchiwaną na rozprawie w dniu 21 stycznia 2008 r. Powód znał zatem treść tych zeznań i mógł się do niej ustosunkować, czego w trakcie postępowania skutecznie nie uczynił. W uzasadnieniu omawianego zarzutu powód nie może także skutecznie powoływać się na okoliczność, że nie miał kontaktu ze swoim pełnomocnikiem, albowiem przyczyną takiego stanu rzeczy również nie były wadliwe czynności Sądu czy też działanie strony przeciwnej, co wynika już z samej treści apelacji. Odnosząc się do argumentacji skarżącego podkreślenia wymaga, że strona procesu i występujący w jej imieniu pełnomocnik, w szczególności profesjonalny, mają obowiązek takiego zorganizowania pracy, która zapewniłaby sprawną obsługę toczącego się postępowania sądowego, a zaniedbania w tym zakresie obciążają samą stronę, choćby leżały po stronie pełnomocnika. Nie jest rzeczą Sądu prowadzącego sprawę weryfikowanie prawidłowości świadczonych w toku tej sprawy przez pełnomocnika pomocy prawnej.

W okolicznościach sprawy - wbrew stanowisku apelacji - bez wpływu na prawidłowość zaskarżonego orzeczenia pozostaje fakt, że Sąd Okręgowy przed wysłuchaniem świadków nie odebrał od nich przyrzeczenia w trybie art. 266 § 3 kpc. Zgodnie bowiem z art. 267 kc poza świadkami małoletnimi, którzy nie ukończyli lat siedemnastu, oraz osobami skazanymi wyrokiem prawomocnym za fałszywe zeznania, które to osoby nie składają przyrzeczenia w ogóle, inni świadkowie mogą być zwolnieni przez sąd od złożenia przyrzeczenia za zgodą stron. Z protokołu rozpraw, na których przesłuchiowano świadków wynika, że strony wyraziły taką zgodę, a to oznacza, że powód nie może obecnie formułować zarzutu naruszenia prawa procesowego w tym zakresie.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut dotyczący dopuszczalności wydania w sprawie opinii przez biegłego sądowego K. W.. Wyłączenie biegłego może nastąpić z mocy ustawy w przypadkach wskazanych w art. 48 kpc, które

w niniejszej sprawie nie zachodzą. Nadto wyłączenie biegłego może nastąpić na wniosek strony, która, stosownie do art. 281 kpc, może go złożyć do momentu ukończenia przez biegłego czynności, w przypadku powzięcia wątpliwości co do bezstronności biegłego (art. 49 kpc). Powód wniosku takiego odnośnie biegłego K. W. nie zgłosił, a jedynie jego pełnomocnik na rozprawie w dniu 4 czerwca 2008 r. oświadczył, że biegły ten nie powinien sporządzać opinii w sprawie powoda twierdząc jednocześnie, że nie jest w stanie wskazać motywów tego stanowiska. W tym stanie rzeczy nie sposób zgodzić się ze

skarżącym, że Sąd Okręgowy wyznaczając w sprawie biegłego sądowego K. W. naruszył prawo. Oceny tej nie podważają również twierdzenia apelacji, z których wynika, że niedopuszczalność sporządzenia w sprawie opinii przez tego biegłego związana jest z faktem wystąpienia przez powoda przeciwko niemu w Prokuraturze. Zarzut ten jest zbyt ogólnikowy i z tego względu Sąd Apelacyjny nie ma możliwości poddania go analizie i w konsekwencji również kontroli wyroku pod tym kątem.

Nie zasługuje na uwzględnienie także zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, uregulowanej w art. 233 kpc. Skuteczne podniesienie tego zarzutu wymaga wykazania, że zastosowane przez Sąd kryteria oceny wiarygodności były oczywiście błędne w szczególności, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, którego to warunku apelacja powoda nie spełnia. Skarżący kwestionował jedynie dokonaną przez Sąd ocenę dowodów z zeznań świadków P. D., P. M., Z. S., odbywających wraz z nim karę pozbawienia wolności w pozwanej jednostce Skarbu Państwa, w celi (...) pawilonu (...), wskazując na fakt ich zastraszenia przez pozwanego w celu wymuszenia nieobciążających go zeznań. Argumentacja ta nie zasługuje na uwzględnienie już tylko z tego względu, że wszyscy ci świadkowie w swoich zeznaniach potwierdzili okoliczności, na których powód opierał roszczenie, a mianowicie, że w przedmiotowej celi było gorąco i duszno, pojawiał się grzyb oraz, że okresowo zamieszkiwały w nim więcej niż trzy osoby, a zatem z pewnością nie zatajali oni niekorzystnych zdaniem powoda dla pozwanego faktów. Dodać także należy, że zeznania te były wewnętrznie spójne, uzupełniały się nawzajem a nadto były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym dopuszczonym i uwzględnionym przez Sąd I instancji na okoliczność warunków odbywania przez powoda kary pozbawienia wolności w/w cek. Z tych względów uznać należy, że Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął sporne dowody za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia uznając je za wiarygodne. Inną kwestią jest ocena prawna okoliczności ustalonych na podstawie zeznań tych świadków, której skarżący nie kwestionował o czym niżej. Wobec braku dalszych argumentów uzasadniających przedmiotowy zarzut, Sąd Apelacyjny uznał, odmiennie do stanowiska apelacji, że Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił zgromadzone dowody i na tej podstawie właściwie ustalił okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i w konsekwencji przyjął je za własne bez potrzeby ich ponownego dokonywania.

W dalszej kolejności należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy w świetle dokonanych ustaleń, prawidłowo badał zasadność żądania powoda o zadośćuczynienie przy uwzględnieniu przesłanek zawartych w art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc - co do krzywd wywołanych rozstrojem zdrowia powoda spowodowanym przez pozwanego - oraz przesłanek zawartych w art. 448 kc - co do krzywd wywołanych naruszeniem jego dóbr osobistych przez pozwanego. Dodać jedynie trzeba, że przy rozpoznawaniu istnienia

podstaw roszczenia wynikającego z art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc, przewidujących prawo żądania zadośćuczynienia za krzywdy związane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia powstałym w wyniku czynu niedozwolonego, jedną z przesłanek odpowiedzialności jest przesądzenie zaistnienia tego czynu niedozwolonego. W przypadku gdy pozwanym jest Skarb Państwa okoliczność tę należy badać przy uwzględnieniu treści art. 417 kc. Zgodnie z tym przepisem odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności jest uzależniona od stwierdzenia łącznie istnienia szkody, bezprawności zachowania funkcjonariusza oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą a działaniem funkcjonariusza. Sąd Okręgowy wskazując na podstawy prawne zaskarżonego rozstrzygnięcia przepisu tego nie powołał. Uchybienie to nie wpływa jednak na jego trafność albowiem istotne jest, że Sąd I instancji, w rzeczywistości badał czy zarzucane przez powoda okoliczności wypełniają znamiona czynu niedozwolonego w rozumieniu przedmiotowej regulacji.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela dokonaną w oparciu o powołane wyżej przepisy prawa materialnego ocenę prawną żądania, przyjmując motywy Sądu Okręgowego za podstawę również własnego rozstrzygnięcia, bez potrzeby ich ponownego powtarzania, zważywszy na fakt, że apelacja powoda nie zawiera żadnych zarzutów co do prawidłowości zastosowania czy też interpretacji tych regulacji. Dla porządku jedynie należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy dokonując oceny zgodności z prawem działania pozwanego, polegającego na czasowym umieszczeniu powoda w celi, z przekroczeniem obowiązującej normy powierzchniowej wynoszącej 3 m² na osobę (art. 110 kkw), słusznie uwzględnił treść art. 248 § 1 kkw, uprawniającego dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego w szczególnie uzasadnionych i na zasadach określonych w tym przepisie do umieszczenia osadzonych w warunkach, w których powierzchnia w celi na jedną osobę wynosi mniej niż 3 m², pomimo, iż przepis ten wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 maja 2008 r. (Dz.U. z 2008 r. Nr 96, poz. 620) został uznany za niezgodny z art. 40, art. 41 ust. 4 i art. 2 Konstytucji RP. Zgodnie bowiem z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis traci moc dopiero z dniem 6 grudnia 2009 r. a zatem znajduje zastosowanie dla oceny stanów faktycznych zaistniałych przed tą datą a zatem również do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc orzekł jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego ponoszonych przez strony orzeczono na zasadzie określonej w art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i 109 § 2 kpc mając na względzie, że powód przegrał to postępowanie i dlatego winien zwrócić pozwanemu, zgodnie z jego żądaniem poniesione przez niego koszty zastępstwa procesowego. Określając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego Sąd miał na względzie, że

zgodnie z treścią art. 109 § 2 kpc i § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz.U.02.163.1349 ze zm.) przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia (pkt 3). Mając zaś na uwadze powyższe przesłanki powtórzone również w § 2 ust. 1 Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 ze zm.) (pkt 2) a nadto treść § 19 w/w Rozporządzenia oraz art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 z późn. zm.) Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata G. K. kwotę 1.220 zł tytułem nieopłaconej pomocy udzielonej powodowi z urzędu (pkt 2).